

Модель впровадження концепції “Єдиного здоров’я” в Україні: від теорії до практики

Олена Курята

Фахівець з Єдиного здоров’я Бюро ВООЗ в Україні; kuriatao@who.int

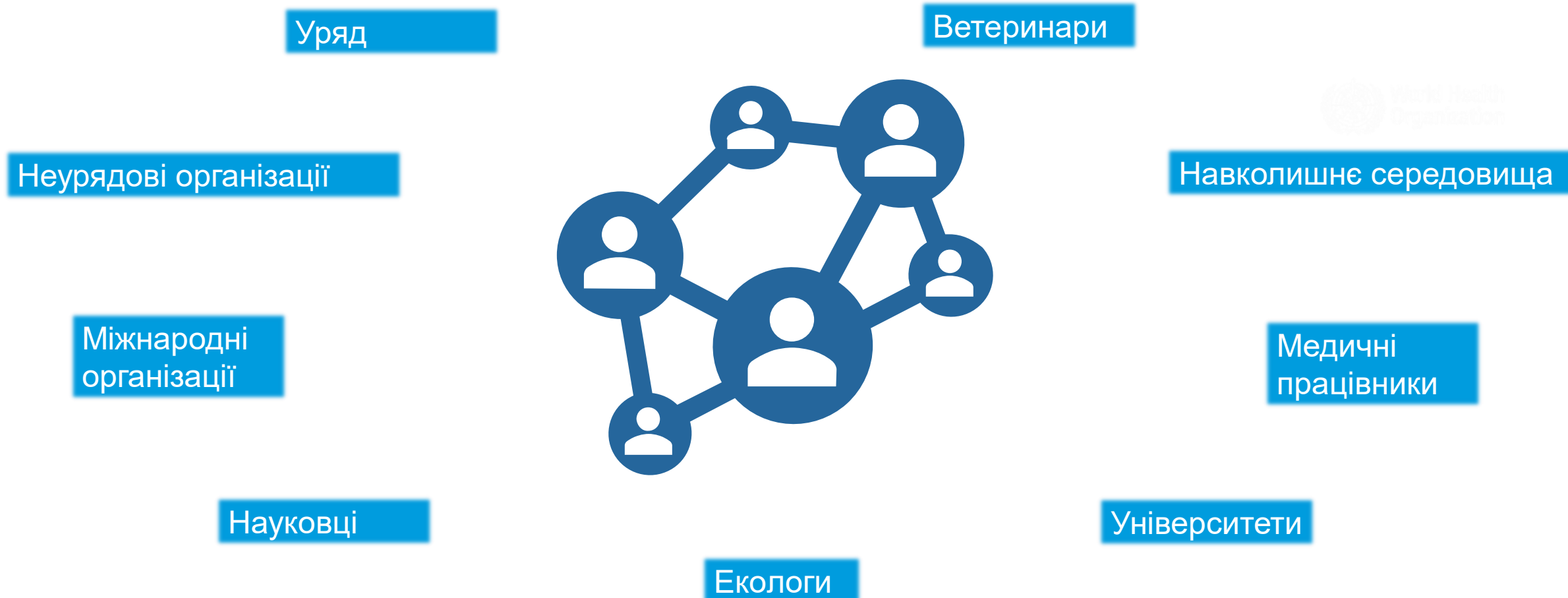
Що означає підхід «Єдине здоров'я»?

«Єдине здоров'я» – міжсекторальний підхід до розроблення та виконання програм, реалізації державної політики, актів законодавства та проведення наукових досліджень, в рамках яких взаємодіють кілька секторів, таких як медицина, медицина праці, ветеринарна медицина, безпечність продуктів харчування та охорона довкілля з метою забезпечення захисту здоров'я та санітарно-епідемічного благополуччя населення і досягнення кращих результатів у сфері громадського здоров'я (*Закон України «Про систему громадського здоров'я»*)

Єдине здоров'я допомагає наводити мости

Самотужки жоден сектор чи організація не може успішно впроваджувати Єдине здоров'я

Ключові гравці з імплементації підходу "Єдине Здоров'я"

Національні

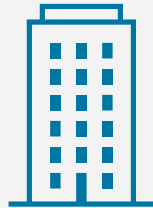
МОЗ, ЦГЗ

Міндовкілля

ЦКПХ

МАПП,
ДПСС

Міжнародні партнери

Зоонозні хвороби — загроза для санітарно-епідемічного благополуччя

інфекційних захворювань людини, що наразі існують, є зоонозними

нових інфекційних захворювань людини мають тваринне походження

Законодавча база щодо підходу «Єдине здоров'я»

- Стратегія забезпечення біологічної безпеки та біологічного захисту за принципом “єдине здоров'я” на період до 2025 року
- План заходів щодо реалізації Стратегії забезпечення біологічної безпеки та біологічного захисту за принципом “єдине здоров'я” на період до 2025 року
- Закон України «Про систему громадського здоров'я» (набув чинності 01.10.2023)

Профілактика інфекційних та неінфекційних хвороб відповідно до епідемічної ситуації та прогнозу її змін на основі комплексного підходу - єдине здоров'я

Обмін інформацією про випадки захворювання на інфекційні хвороби, спільні для тварин і людей (зооантропонозні інфекції), між органами та закладами ветеринарної медицини і закладами охорони здоров'я здійснюється за принципом "єдине здоров'я".

Інформування про виявлені спалахи інфекційних хвороб

Як працює на практиці?

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

НАКАЗ

18.08.2021 № 1742

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
02 грудня 2021 р.
за № 1558/37180

Про затвердження Порядку проведення епідеміологічного обстеження (розслідування) епідемій та спалахів інфекційних хвороб

Відповідно до [статті 36](#) Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб», з метою удосконалення порядку проведення епідеміологічного обстеження (розслідування) епідемій та спалахів інфекційних хвороб **НАКАЗУЮ**:

Спільне зовнішнє оцінювання

Відбулось в Україні у листопаді-грудні 2021

Одна з чотирьох загальних рекомендацій стосується прийняття та впровадження підходів «Єдиного здоров'я» та всіх небезпек в Уряді, у різних секторах та між міністерствами.

- було рекомендовано провести пріоритизацію хвороб, за якими здійснюється нагляд, як у секторі охорони здоров'я людей, так і в секторі охорони здоров'я тварин із використанням методології оцінювання ризиків, адаптованої для України.
- необхідно вжити проміжних заходів для вдосконалення обміну інформацією та співпраці між цими секторами.

JOINT EXTERNAL EVALUATION
OF IHR CORE CAPACITIES
of
UKRAINE

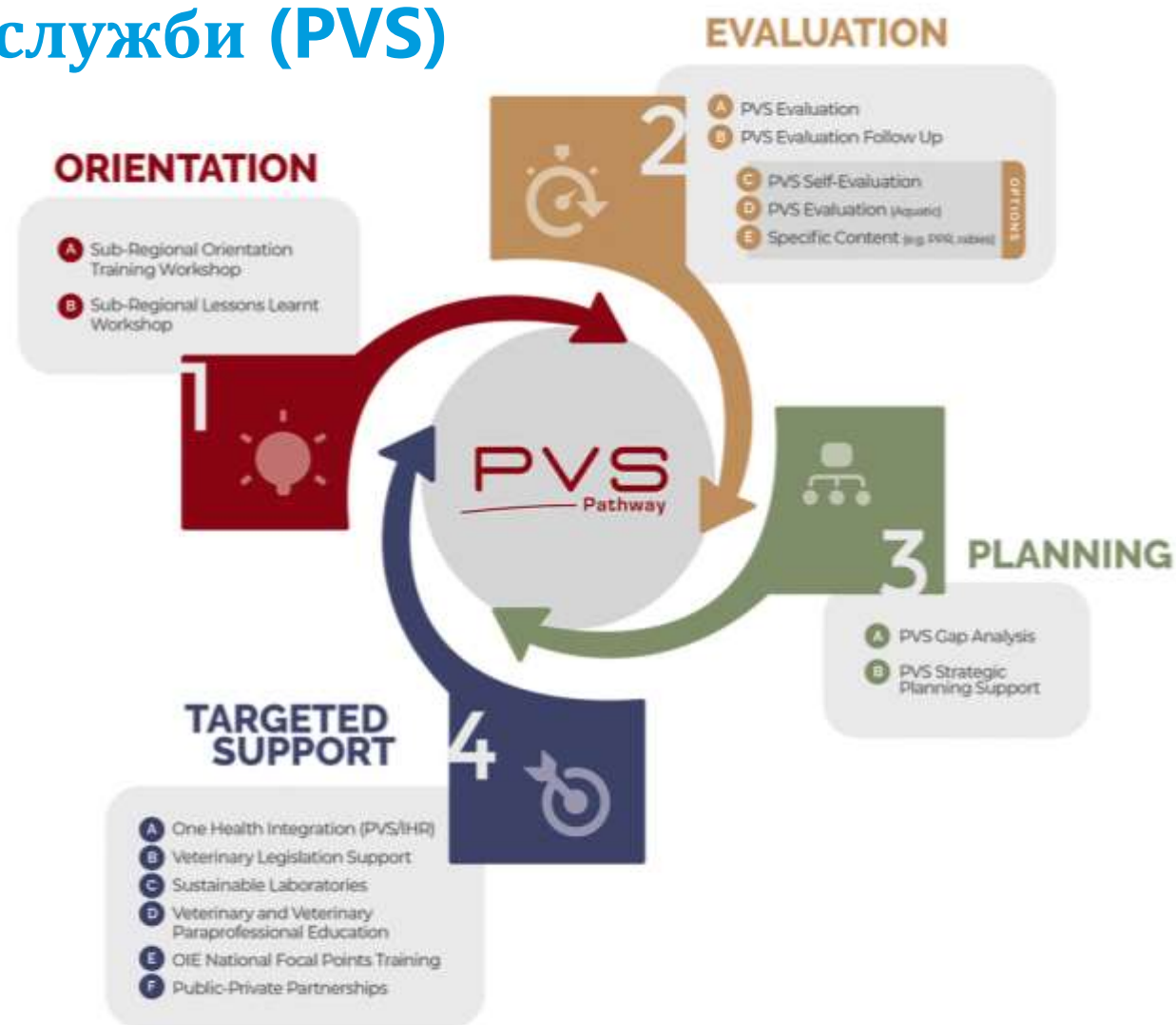
Mission report:
29 November – 3 December 2021

Оцінка діяльності ветеринарної служби (PVS)

Проводилась в Україні у 2007

Потреба у проведенні оцінки існуючого органу та напрацювання відповідних рекомендацій з метою визначення сильних і слабких сторін, використовуючи глобально послідовну методологію, засновану на міжнародних стандартах WOAH щодо здоров'я та добробуту тварин.

Процес пріоритизації зоонозних хвороб на основі принципу «Єдине здоров'я»

- перелік пріоритетних зоонозних захворювань, підготовлений спільно різними секторами;
- загальна стратегія та спільний план дій із подальшими кроками для спільної роботи різних секторів.

ONE HEALTH ZOO NOTIC DISEASES
PRIORITIZATION PROCESS

One Health recognizes the connection between human, animal and environmental health.

04.04.2023

U.S. Department of
Health and Human
Services
Centers for Disease
Control and Prevention

Міністерства та відомства

12 учасників, що мали право голосу:

- Міністерство охорони здоров'я (МОЗ)
- Міністерство аграрної політики та продовольства (Мінагрополітики)
- Державна служба України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів (Держпродспоживслужба)
- Центр громадського здоров'я МОЗ України (ЦГЗ)

3 – національні фасилітатори:

- Державна служба України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів (Держпродспоживслужба)
- Центр громадського здоров'я МОЗ України (ЦГЗ)

14 – радників/спостерігачів:

- Всесвітня організація охорони здоров'я (WHO)
- Продовольча сільськогосподарська організація ООН (FAO)
- Всесвітня організація охорони здоров'я тварин (WOAH)
- Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України
- DTRA
- USAID
- ICAP

Процес пріоритизації

Початковий
перелік
зоонозних
хвороб

Визначили 5
критеріїв для
пріоритизації

розробили
запитання
до критеріїв

вагові
коефіцієнти
для кожного
критерію

Початковий перелік зоонозних хвороб

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

НАКАЗ

30.07.2020 № 1726

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
30 грудня 2020 р.
за № 1332/35615

Про затвердження Порядку ведення обліку, звітності та епідеміологічного нагляду (спостереження) за інфекційними хворобами та Переліку інфекційних хвороб, що підлягають реєстрації

Відповідно до [частини другої](#) статті 35 Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб», [пункту 3](#) постанови Кабінету Міністрів України від 10 вересня 2014 року № 442 «Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади», [пункту 8](#) Положення про Міністерство охорони здоров'я України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 березня 2015 року № 267 **НАКАЗУЮ**:

1. Затвердити такі, що додаються:

МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВА
УКРАЇНИ

НАКАЗ

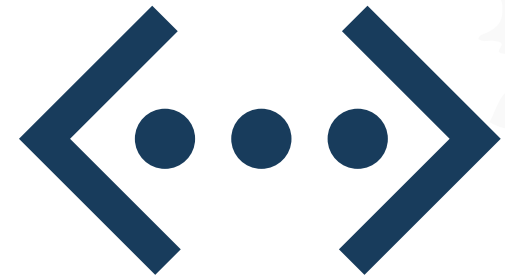
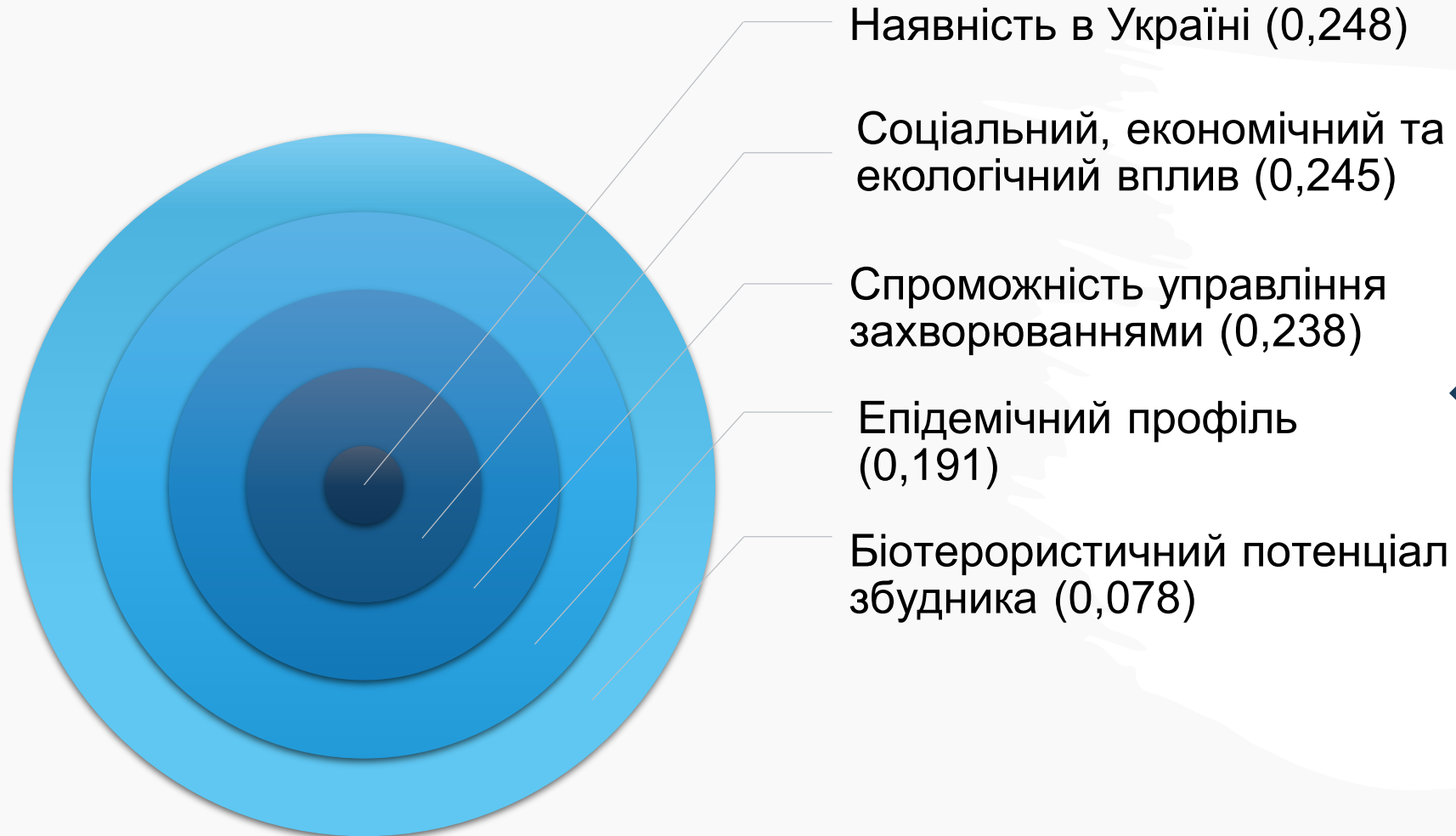
18.07.2022 № 473

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
30 серпня 2022 р.
за № 984/38320

Про затвердження Переліку хвороб тварин, що підлягають повідомленню, порядків їх моніторингу, повідомлення про виявлення або підозру щодо наявності хвороб тварин, що підлягають повідомленню, та про випадки нетипової загибелі тварин

Відповідно до [пункту 6](#) частини першої статті 20, [частини п'ятої](#) статті 23, [пунктів 3 та 4](#) частини другої статті 25 Закону України від 04 лютого 2021 року № 1206-ІХ «Про ветеринарну медицину», [Положення про Міністерство аграрної політики та продовольства України](#).

Розроблені критерії

Перелік пріоритетних зоонозних хвороб

- Туляремія
- Грип, спричинений ідентифікованим вірусом грипу, включаючи грип А
- Сказ
- Коронавірусна хвороба (COVID-19)
- Крим-Конго геморагічна гарячка
- Сальмонельоз
- Хантавірусна інфекція
- Трихінельоз
- Сибірка
- Ку-гарячка

План дій та наступні кроки

Обмін інформацією

Спроможності
лабораторій

Спільне оцінювання
ризиків

Кадрові ресурси

Нагляд,
профілактика,
КОНТРОЛЬ

Забезпечення
готовності та
реагування

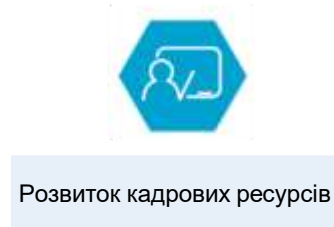
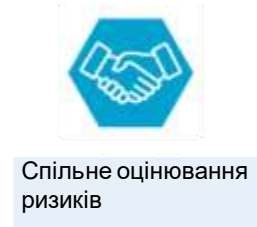
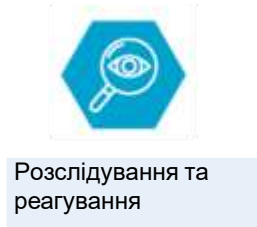
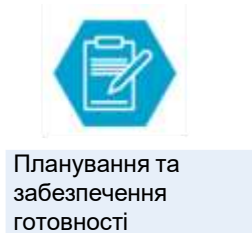
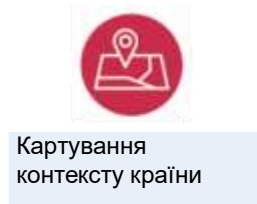
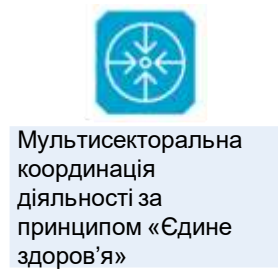

Тристоронній посібник із зоонозів

Застосування мультисекторального підходу «Єдине здоров'я»

Містить ключові принципи та технічні настанови

Taking a Multisectoral, One Health Approach:
**A Tripartite Guide to Addressing
Zoonotic Diseases in Countries**

Спільне оцінювання ризиків (JRA OT)

Національні стейкхолдери: МОЗ, ЦГЗ, Мінагрополітики, Держпродспоживслужба, НУО

Міжнародні партнери: WHO, FAO, WOAH

Проведено у серпні 2023

ЦІЛІ:

- освоїти та використовувати посібник JRA для визначених пріоритетних зоонозних захворювань в Україні
- створити систему проведення JRA в майбутньому
- повідомляти та керувати ризиками, які можна реалізувати за допомогою багатогалузевого підходу One Health

Спільне оцінювання ризиків. Робочий інструмент (JRA OT)

Робочий інструмент Тристороннього посібника щодо зоонозів
Застосування мультисекторального підходу «Єдине здоров'я»:
Тристоронній посібник із реагування на зоонозні захворювання у
країнах

Спільне оцінювання ризиків: етапи проведення

МОДУЛЬ 1 Підготовка

- 1 Створення та скликання національного керівного комітету
- 2 Призначення керівника
- 3 Створення та скликання технічної команди
- 4 Створення та скликання групи зацікавлених сторін

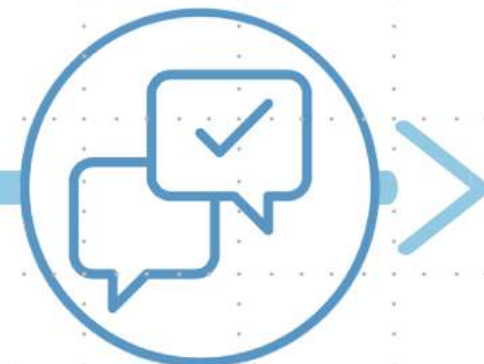
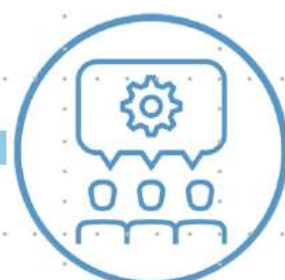
МОДУЛЬ 2 Визначення структури оцінювання ризиків

- 5 Визначення структури оцінювання ризиків

МОДУЛЬ 3 Проведення

- 6 Визначення та схематичне представлення шляхів формування ризику
- 7 Формулювання та документування запитань для оцінки ризиків
- 8 Охарактеризування ризику

МОДУЛЬ 4

Використання результатів

- 9 Визначення різних варіантів управління ризиками та повідомлень для комунікації
- 10 Документування оцінювання

Потреби та перспективи:

Оновлення навчальних програм у вищих навчальних закладах

Підготовка та постійний професійний розвиток кадрів

Розробка та впровадження спільної інформаційної системи обміну інформацією

Роль ВООЗ у міжсекторальній взаємодії

Rabies Conference in Ukraine: Collaborate, Educate, Eliminate!

October 18-19, 2023

120 фізичних учасники:

- медики, лікарі, епідеміологи, ветеринари, лісники, мисливці, НУО, міжнародні експерти, науковці

Залучення громадськості

World Health Organization Ukraine

4d · 🌐

🐾 ВООЗ в Україні оголошує конкурс дитячих малюнків на тему «Правильне поводження з тваринами»!

😞 На жаль, зараз в Україні почастишали випадки укусів тваринами. Як домашні, так і дикі тварини можуть хворіти на сказ і заразити цією небезпечною хворобою людей через укуси, подряпини або потрапляння слини інфікованої тварини на слизову оболонку (наприклад, очі, рот) або відкриті рани.

📍 На щастя, запобігти цій смертельній хворобі можна завдяки вакцинації. Необхідність вакцинації домашніх улюбленців та обережне поводження з дикими тваринами допоможуть уникнути сказу 🐾🐾🐾.

🐾 Правила догляду за домашніми тваринами та безпечного поводження з ними – брошура українською мовою «Хочеш мати друга? Будь другом» можна скачати тут: 📄 <https://bit.ly/48uu1iY>

💙 Для підвищення рівня обізнаності про правильне поводження з тваринами ми оголошуємо конкурс дитячих малюнків, в якому запрошуємо взяти участь дітей до 18 років. Фахівці українського та європейського офісу ВООЗ оберуть три найкращі малюнки, а їхні власники отримають від нас приємні подарунки 📦.

📧 Малюнки (фото малюнків або відскановані малюнки) потрібно надсилати на електронну пошту ukrevents@who.int до 31 жовтня включно. В листі обов'язково зазначте ПІБ дитини, її вік, місце проживання, а також контактні дані батьків.

🕒 Чекаємо!

Вебінари, організовані Бюро ВООЗ в Україні

Вебінар для студентів ВНЗ медичних та ветеринарних факультетів до Дня Єдиного Здоров'я у листопаді цього року

7 June 2023
World Food Safety Day

Food and Agriculture Organization of the United Nations | World Health Organization | SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

**Вебінар, присвячений
Всесвітньому дню
безпечності харчових
продуктів, скоро
розпочнеться!**

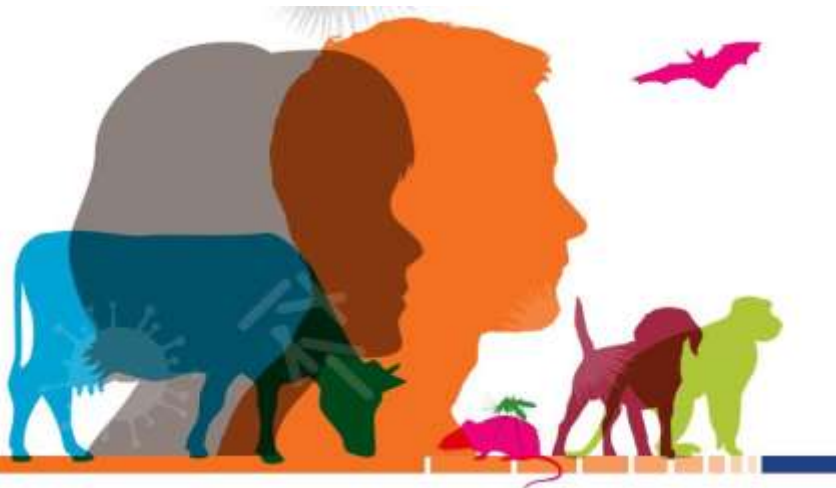

Національний семінар з розбудови мостів (IHR-PVS NBW)

Триденний семінар, який об'єднує 60-90 учасників від національних зацікавлених сторін зі служб охорони здоров'я тварин і людей на національному, регіональному та місцевому рівнях, а також представників інших відповідних секторів (довкілля, дика природа, ЗМІ, поліція, ДСНС тощо).

Діагноз поточних сильних і слабких сторін у координації між службами охорони здоров'я тварин і людей для 15 технічних сфер, які є ключовими для запобігання, виявлення та реагування на події зі здоров'ям на контакті між людиною та твариною.

Дорожня карта NBW: узгоджена, дієва та реалістична спільна дорожня карта заходів, які країна розробляє та здійснюватиме для покращення міжгалузевої співпраці.

Корисні посилання:

- Онлайн платформа з курсами ВООЗ <https://openwho.org>

Холера: Вступ

Цей ознайомлювальний курс надає загальний огляд холери, включаючи принципи профілактики та боротьби ...

Зміцнення співпраці між сферами охорони здоров'я людей і тварин для підвищення рівня санітарно-епідемічного благополуччя

Останнім часом ми дедалі частіше спостерігаємо, що нові хвороби стосуються як людей, так і тварин. Ц...

Сказ та Єдине здоров'я: Від основ до міжсекторальних дій, щоб протидіяти смертності людей від сказу

OPENWHO

Попри те, що захворюванню на сказ людини можна запобігти, щорічно десятки тисяч людей помирають від...

Дякую за увагу!

